Plán péče
o přírodní rezervaci
Datelovská strž

na období
2024 – 2038

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území 1
1.1 Základní identifikační údaje 1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR 1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma 1
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany 2
1.6 Kategorie IUCN 2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ 3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav 3
1.8 Cíl ochrany 5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany 5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů 5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů 6
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti 7
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti 7
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy 8
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 8
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích 8
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích 9
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky 9
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 10
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize 10
3. Plán zásahů a opatření 11
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ 11
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání 11
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 12
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností 12
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu 12
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území 12
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností 13
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území 13
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území 13
4. Závěrečné údaje 14
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) 14
4.2 Použité podklady a zdroje informací 14
4.3 Seznam používaných zkratek 15
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval 16
5. Přílohy 17

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2240
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Datelovská strž
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa NP a CHKO Šumava
číslo předpisu:	3/03
datum platnosti předpisu:	23. 6. 2003
datum účinnosti předpisu:	1. 8. 2003

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Plzeňský
okres:	Klatovy
obec s rozšířenou působností:	Klatovy
obec s pověřeným obecním úřadem:	Nýrsko
obec:	Dešenice
katastrální území:	Oldřichovice u Děpoltic

Příloha:
M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 625507 Oldřichovice u Děpoltic

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)*
570		ostatní plocha	neplodná půda	57288	42515
659/2		ovocný sad		119290	15310
Celkem					**57825**

*** výměry parcel v ZCHÚ byly spočítány v programu GIS**

Ochranné pásmo: Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	1,5310	-		
ostatní plochy	4,2515	-	neplodná půda	0,5572
			ostatní způsoby využití	3,6943
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	5,7825	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: --
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): 43 Šumava
překryv s jiným typem ochrany: CHOPAV Šumava
mezinárodní statut ochrany: Biosférická rezervace Šumava
EECONET – zóna zvýšené péče o krajinu

Natura 2000
ptačí oblast: CZ 0311041 Šumava
evropsky významná lokalita: CZ 0314024 Šumava

1.6 Kategorie IUCN

III – přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany jsou dynamicky se vyvíjející bylinná i dřevinná společenstva, případné geograficky nepůvodní druhy rostlin a živočichů se do předmětu ochrany nezahrnují.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
X12A Lesní porosty vznikající v důsledku sekundární sukcese	89	Věkově i prostorově rozrůzněné lesní porosty, s pestrou dřevinnou skladbou, vyvinuté během dlouhodobého sukcesního vývoje. Místy poloprales. vzhled porostů v důsledku různých zlomů a vývratů a zvýšenému množství tlející dřevní hmoty. Stromové patro: vrba jíva (*Salix caprea*) – včetně prastarého ex. u silnice; buk lesní (*Fagus sylvatica*), dub zimní (*Quercus petraea*), třešeň ptačí (*Prunus avium*) a smrk ztepilý (*Picea abies*) – včetně statných ex.; dále bříza bělokorá (*Betula pendula*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), topol osika *(Populus tremula*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm drsný (*Ulmus glabra*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), vrba křehká *(Salix fragilis*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). Keřové patro bohatě vyvinuté, místy neprostupné, tvořené jednak zmlazujícími stromovými dřevinami, jednak keřovými dřevinami: hojně líska obecná (*Corylus avellana*) a slivoň trnka (*Prunus spinosa*) – fragmenty porostů mezofilních křovin; dále střemcha hroznatá (*Prunus padus*), bez černý (*Sambucus nigra*), hlohy (*Crataegus* sp.), vrba popelavá (*Salix cinerea*), růže šípková (*Rosa canina*) a krušina olšová (*Frangula alnus*). Bylinné patro značně heterogenní, druhově bohaté, místy bohatě zmlazují dřeviny včetně jilmu habrolistého *(Ulmus minor*) a nepův. ořešáku (*Juglans* sp.). Hojně kapradiny: kapraď rozložená (*Dryopteris dilatata*), kapraď samec (*Dryopteris filix-mas* a papratka samičí (*Athyrium filix-femina*). Častý výskyt nitrofilních druhů: kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), ostružiníky (*Rubus fruticosus* agg.), starček hajní (*Senecio ovatus*) aj. Roztroušeně hájové druhy: pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), silenka dvoudomá (*Silene dioica*), kostřava obrovská (*Festuca gigantea*), violka lesní (*Viola reichenbachiana*), čistec lesní (*Stachys sylvatica*). Na místech s vlhčí až podmáč. půdou, zejm. v okolí pramenů nebo vodoteče hojně krabilice chlupatá (*Chaerophyllum hirsutum*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), devětsil bílý (*Petasites albus*).	a

B. druhy

Druhy nejsou předmětem ochrany v tomto ZCHÚ.

C. útvary neživé přírody

Útvary neživé přírody nejsou předmětem ochrany v tomto ZCHÚ.

*kód předmětu ochrany:
a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ
b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)
c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4).

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
X12A Lesní porosty vznikající v důsledku sekundární sukcese	Prioritu má ochrana přírodních procesů v rámci samovolného vývoje lesních biocenóz. Modelová lokalita pro studium přírodní dynamiky. Je zde příležitost pro vznik přírodě blízkých prostorově i věkově diferencovaných lesních porostů s vysokým zastoupením tlející dřevní hmoty.	• samovolný vývoj ekosystému (ochrana přírodních procesů) • ochrana stanovištních podmínek před přímým působením člověka • studium přírodní dynamiky

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

PR Datelovská strž (49°15'20.783"N, 13°13'17.023"E) leží u silniční komunikace mezi obcemi Děpoltice a Datelov, na východně exponovaném svahu, v místě rokle o velikosti necelých 6 ha vklíněné mezi udržované zemědělské pozemky (ovocné sady a pastviny) pod Prenetem (kóta 1071 m). Rokle je tvořena dvěma hlubokými zářezy vytvořenými vodní erozí. Lokalitou protéká drobná vodoteč, která tvoří bezejmenný levostranný přítok Jelenky. Spodní okraj rezervace se nachází v nadmořské výšce 585 m, horní okraj tvoří komunikace Děpoltice – Datelov ve výšce 650 m nad mořem. V katastrální mapě je místo označeno názvem „Na Drahách“, jde tedy o zemědělsky méně atraktivní lokalitu v minulosti zřejmě využívanou především k pastvě hospodářských zvířat.

Z geologického hlediska je území tvořeno pararulou (stáří: paleozoikum až proterozoikum**,** typ hornin: metamorfity, geologický region: šumavské moldanubikum) a svahovými sedimenty (hlína a písek kvartérského stáří, typ hornin: sedimenty nezpevněné, geologický region: kvartér Českého masivu a Karpat).

Z hlediska geomorfologického členění spadá zájmové území do okrsku Královský hvozd, který patří do podcelku Železnorudská hornatina a celku Šumava. Lokalita leží v chladné

klimatické oblasti CH7: průměrná roční teplota je 6 °C, roční úhrn srážek 800–1000 mm, srážkový úhrn ve vegetačním období 500–600 mm a v zimním období 350–400; počet dní se sněhovou pokrývkou 100–120. PR spadá do okrajové části fytogeografického okresu Plánický hřeben (34), který leží v oblasti mezofytika a sousedí s fyt. okresem Královský hvozd (88a). Z rekonstrukčního geobotanického hlediska leží rezervace ve stupni květnatých bučin (*Eu-Fagion*). Mapa potenciální přirozené vegetace zde uvádí bučinu s kyčelnicí devítilistou – společenstvo asociace *Dentario enneaphylli-Fagetum* (Neuhäuslová et al. 1997, 1998).

Současný vegetační kryt je z větší části tvořen sukcesními lesními porosty s pestrou skladbou dřevin a diferencovanou věkovou i prostorovou strukturou (ve srovnání s leteckým snímkem z roku 1949, kdy území bylo téměř bez stromového krytu). V rámci projektu mapování biotopů ČR (Natura 2000) zde byla mapována vegetační jednotka X12A – nálety pionýrských dřevin, ochranářsky významné porosty. Díky samovolnému vývoji zde dochází ke vzniku přírodě blízkých vegetačních stadií podhorského lesa. Součástí rezervace je i menší nelesní mokřadní plocha sycená svahovými prameny, která se nachází ve střední části lokality. V jižní až jihovýchodní části území přiléhá k bezzásahovým plochám ovocný sad, který okrajově zasahuje do vlastní plochy ZCHÚ (přibližně 11 % z celkové plochy rezervace).

Svahy roklí jsou již částečně stabilizovány hustě rostoucími kořenovými systémy dřevin. Při horním okraji rezervace byl kdysi zahlouben do svahu malý rybníček o průměru 7 m, který je v současné době již značně zazemněný a slouží jako tůňka pro rozmnožování obojživelníků. Rezervace se nachází na území EVL Šumava a zároveň bezprostředně při hranici PO (ptačí oblast) Šumava. Je součástí I. zóny CHKO Šumava.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
rostliny			
mokrýš vstřícnolistý *Chrysosplenium oppositifolium*	-	C4a	2022: vitální kolonie o výměře několik metrů čtverečních v podmáčené nelesní sníženině pod svahovými prameny, střední část PR; vlastní průzkum.
jedle bělokorá *Abies alba*	-	C4a	2022: ojediněle v podobě semenáčků na vlhčích místech; vlastní průzkum.
jilm habrolistý *Ulmus minor*	-	C4a	2022: ojediněle mladé ex. v bylinném podrostu; vlastní průzkum.
živočichové			
zmije obecná *Vipera berus*	kriticky ohrožený	VU	Občasný výskyt, vlhké prosluněné části PR (údaj z předchozího plánu péče).
čáp černý *Ciconia nigra*	silně ohrožený	VU	Výjimečný výskyt, přelety (údaj z předchozího plánu péče).
rys ostrovid *Lynx lynx*	silně ohrožený	EN	Občasný výskyt, lesní komplexy i bezlesí, včetně ZCHÚ: údaj z předchozího plánu péče, výskyt druhu lze nadále předpokládat.
datel černý *Dryocopus martius*	-	LC	Občasný výskyt, příhodná stanoviště v PR (údaj z předchozího plánu péče, podmínky pro výskyt druhu na lokalitě jsou nadále příznivé).
vrkoč mnohozubý *Vertigo antivertigo*	-	významný druh	Druh zjištěn při malakologickém průzkumu území v roce 2009 (Hlaváč 2020).
vrkoč lesní *Vertigo pusilla*	-	významný druh	Druh zjištěn při malakologickém průzkumu území v roce 2009 (Hlaváč 2020).
vrkoč rýhovaný *Vertigo substriata*	-	významný druh	Druh zjištěn při malakologickém průzkumu území v roce 2009 (Hlaváč 2020).

*** dle červených seznamů ČR:**
Flóra – kategorie podle Červeného seznamu (Grulich et Chobot 2017): C4a – méně ohrožené.
Fauna (obratlovci) – kategorie podle Červeného seznamu (Chobot et Němec 2017): EN – ohrožený, VU – zranitelný, LC – druh málo dotčený.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V lesních porostech dochází k lokálnímu poškozování dřevin při větrných a sněhových kalamitách. Na podmáčené půdě v terénních depresích a na březích toku dochází vlivem silnějších větrů k vývratům, jimiž trpí především smrky. Popadané stromy mohou mít funkci bariéry pro ochranu zmlazujícího náletu před lesní zvěří.

b) biotické disturbanční činitele

Na lokalitě bylo pozorováno částečné poškození zmlazujících dřevin lesní zvěří (okus, oděry kůry na kmíncích). Na podmáčené půdě byly zjištěny stopy po pohybu lesní zvěře, jednalo se spíše o lokální disturbance.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území přírodní rezervace bylo výnosem Ministerstva školství a kultury č. 53855/63 ze dne 27. 12. 1963 zahrnuto do Chráněné krajinné oblasti Šumava a tím požívalo ochrany jako velkoplošné chráněné území dle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody. V roce 1990 se lokalita stala součástí Biosférické rezervace Šumava. Vyhláškou ze dne 23. 6. 2003 byla zřízena přírodní rezervace a vymezeno její ochranné pásmo. V roce 2005 je území zařazeno do národního seznamu evropsky významných lokalit jako EVL Šumava a v roce 2012 se stává součástí Evropsky významné lokality Šumava zařazené do evropského seznamu.

b) lesní hospodářství

Území bylo dlouhodobě odlesněné, pravděpodobně již od 8. či 9. století a kontinuálně zde probíhalo zemědělské hospodaření (viz níže).

c) zemědělské hospodaření

Území dnešní rezervace sloužilo zemědělskému hospodaření už v daleké minulosti. K osídlení tohoto území došlo pravděpodobně už v 8. a 9. století, kdy vznikaly první osady zdejšího kraje (Dešenice, Hodousice). Ke vzniku obcí Datelova a Děpoltic umístěných nejblíže k rezervaci došlo nejspíš až ve 14. století (první písemná zmínka se datuje k roku 1379). Je velice pravděpodobné, že v té době došlo k přizpůsobení krajiny potřebám osadníků, vzniku lánových plužin a k prosazení zemědělského charakteru krajiny. Bezlesou tvář území potvrzuje už první přehledná mapa Čech Jana Kryštofa Müllera z roku 1720. Z ní vyplývá, že tehdejší odlesněná krajina sahala z údolí Jelenky vysoko do svahů Prenetu a tvořila obrovskou bezlesou plochu táhnoucí se z údolí přes Děpoltice až po Křížový vrch a vrcholy Prenetu. Toto později potvrzuje i mapa z prvního vojenského mapování z let 1764–1768 a další mapy z 19. století (II. a III. vojenské mapování).

Jakého druhu a jak intenzivní bylo zemědělské hospodaření v rezervaci, lze pouze odhadovat či vyčíst až ze starých pozemkových map z první poloviny 20. století. Tehdy louky a pastviny tvořily 80,5 % rozlohy dnešní rezervace, orná půda 15,4 % a ostatní plochy 4,1 %. Na leteckém snímku z roku 1949 je patrné, že se v rezervaci nacházely pouze tři menší ostrůvky dřevinné zeleně soustředěné do svahů rokle a v linii podél potoka či hranic pozemků. Převážná většina území nese známky po nedávné údržbě krajiny (políčka, pastviny). K podstatné změně v hospodaření došlo až v padesátých letech minulého století, kdy byly založeny rozsáhlé ovocné sady na pravobřežních východních svazích Jelenky o rozloze ca 130 ha. Plocha dnešní rezervace nebyla do sadů zařazena pravděpodobně z důvodů velké členitosti terénu a vysokého zvodnění území. V té době byla většina sadů také oplocena. Tím došlo k oddělení celé rezervace ze dvou stran plotem sadu a ze třetí strany komunikací. Zároveň byl ztížen i přístup do PR, který byl možný jen shora dolů po spádnici a nikoli pohodlněji po vrstevnici. Od vzniku sadů se tedy toto místo nevyužívá, plocha se začíná vyvíjet přirozeným způsobem a nyní ji téměř úplně pokrývají sukcesní lesní porosty. Při pohledu na letecký snímek z roku 2015 (mapy.cz) je patrné, že rozsáhlé plochy severně od PR využívané jako ovocné sady byly přeměněny na pastviny zaznamenané i při aktuálním terénním šetření v roce 2022.

Pozn.: údaje ke zpracování této podkapitoly byly převzaty z předchozího plánu péče na období 2013–2023; dokument zpracován v r. 2012.

d) myslivost

PR je součástí myslivecké honitby Dešenice, jejímž držitelem i uživatelem je Honební společenstvo Dešenice. Výkon práva myslivosti nebyl ani není orgánem ochrany přírody v přírodní rezervaci omezen. Při terénním průzkumu (2022) byly v rezervaci zjištěny pobytové stopy od lesní zvěře, která sem zřejmě nechodí příliš často z důvodu oplocení sousedních pozemků (sady, pastviny); u vodoteče bylo nalezeno menší kaliště. Z mysliveckého hlediska není rezervace důležitou součástí honitby a nejsou zde umístěna žádná myslivecká zařízení.

e) rekreace a sport

Po hranici území vede silnice 3. třídy spolu s červeně značenou turistickou cyklotrasou. Samotné území rezervace není zpřístupněno žádnými cestami.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Šumava, Žďárské vrchy, Krkonoše a Orlické hory.

Správa NP a CHKO Šumava (2016): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Šumava.

Vyhláška Správy NP a CHKO Šumava č. 3/03 ze dne 23. 6. 2003 o zřízení PR Datelovská strž.

Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje, vydáno 17. 12. 2018 usn. ZPK 920/18, nabytí účinnosti 24. 1. 2019.

Územní plán obce Dešenice.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Na území PR se nenacházejí žádné lesní pozemky.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Rezervací protéká bezejmenný levostranný přítok Jelenky, jehož celková délka je jen ca 600 m. Pramení v horní třetině rezervace a průtoky vody v korytě jsou nízké.

Název vodního toku	bezejmenný potok (levostranný přítok Jelenky)
Číslo hydrologického pořadí	1-10-03-025
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	horní úsek vodoteče, řkm 0,425–0,600
Charakter toku	přirozený
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	Lesy ČR, s. p.
Správce rybářského revíru	ČRS, Západočeský územní svaz Plzeň
Rybářský revír	chovný tok, sportovní revír nevymezen; přítok rybářského revíru 433 013 Jelenka
Zarybňovací plán	nezpracován

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Nelesní pozemky tvoří 100 % plochy rezervace. Podle způsobu využití se člení na pozemky bez hospodářského využití ponechané samovolnému vývoji (dílčí plocha č. 1) a pozemky hospodářsky využívané k pěstování ovoce (dílčí plocha č. 2). Hospodářsky využívaná dílčí plocha č. 2 není doposud předmětem ochrany PR a slouží pro potřeby majitele či uživatele sadu. Dílčí plocha č. 1 se dlouhodobě vyvíjí bez přímých zásahů člověka. Pouze před ca 12 lety, tj. před vyhlášením rezervace, došlo k menšímu výřezu dřevin v severozápadní části PR. Tento zásah měl charakter částečné výchovné probírky a lze ho v celkovém vývoji PR zanedbat. Výsledkem absence hospodaření je obsazení uvolněné niky dřevinami prvního sledu a formování raného stádia přirozeného lesa. Tento les má charakter druhově a věkově pestrého dřevinného společenstva, strukturou odpovídající spíše etážovitému, místy rozvolněnému až zcela zapojenému porostu, který je prostoupen posledními zbytky volných ploch, hlavně pod svahovými prameny. Významný podíl ve struktuře porostu tvoří keře, rostoucí jednak jako spodní etáž pod korunami vzrostlých stromů, jednak jako solitérní až skupinové formace na volnějších plochách bez stromů v nadúrovni.

Podrobnější údaje o stavu porostů jsou uvedeny v předchozím plánu péče z roku 2012. Jedná se výsledky transektového mapování, ze kterého je zřejmá struktura porostů, druhové složení stromů a keřů, tloušťkové rozpětí i zmlazení.

Přílohy:
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

Tento plán péče navazuje na předchozí dva plány péče schválené na období let 2003–2013 a 2013–2023. Cíle ochrany území zůstávají stejné: v bezzásahové části PR má nadále prioritu ochrana přírodních procesů, s prováděním jakýchkoliv aktivních ochranářsko-managementových opatření se nepočítá (vyjma bezpečnostní asanace poškozených dřevin či jejich částí u silniční vozovky).

A. ekosystémy

ekosystém:	X12A Lesní porosty vznikající v důsledku sekundární sukcese	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
Ochrana přírodních procesů (vývoj porostů bez usměrňujících opatření, bez jakýchkoliv požadavků na jejich vegetační strukturu, typ společenstev a druhovou skladbu dřevin).	Samovolným vývojem dochází ke vzniku prostorově i věkově rozrůzněných lesních porostů s pestrou dřevinnou skladbou, což je zřejmé i z transektového mapování z předchozího desetiletí. Na mnoha místech jsou fytocenózy příznivě vertikálně členěné: přítomnost stromového, keřového i bylinného patra (plus omezeně vyvinuté mechové patro). V porostech se nachází dostatečné množství tlející dřevní hmoty včetně silnějších kmenů (uhynulé letité smrky); mrtvé dřevo představuje živný substrát pro celou řadu organismů včetně rozkladného hmyzu, hub, mechorostů a baktérií. Přítomnost doupných stromů zvyšuje hnízdní příležitosti pro některé druhy ptáků. Podmínky pro zmlazování dřevin jsou vcelku příznivé, hlavně na místech s nižší pokryvností bylinného patra. Poškozování mladých exemplářů dřevin lesní zvěří je spíše lokální. Objevují se i semenáčky jedle. Fytocenózy mohou podstatným způsobem přispět ke studiu vegetační dynamiky podhorských lesních ekosystémů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Ochrana stanovištních podmínek před přímým působením člověka	Do lesních fytocenóz nevedou žádné turistické stezky. Členitý terén, popadané kmeny, obtížněji prostupné až neprostupné porosty a zvýšené zamokření půdy na některých místech běžné návštěvníky šumavské přírody od vstupu do území spíše odrazují. Není v plánu žádné budování naučné stezky vedoucí na lokalitu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Studium přírodní dynamiky	Podmínky pro pokračující výzkum zaměřený na studium přírodní dynamiky lesních fytocenóz v PR (transektové mapování apod.) jsou příznivé.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Na ploše PR se v době platnosti plánu péče nepředpokládá žádná kolize zájmů ochrany přírody.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Lesní ekosystémy vyskytující se na lesních pozemcích nejsou v PR zastoupeny.

b) péče o vodní ekosystémy

Potůček i svahové prameny zůstanou nadále bez zásahů.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	X12A Lesní porosty vznikající v důsledku sekundární sukcese (dílčí plocha 1)
Typ managementu	Přirozený vývoj
Vhodný interval	-
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	-
Kalendář pro management	-
Upřesňující podmínky	Plochy nadále zcela ponechávat přirozenému vývoji.

Ekosystém	X13 Ovocný sad (dílčí plocha 2)
Typ managementu	Hospodářské využití – pěstování ovocných dřevin
Vhodný interval	-
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	-
Kalendář pro management	-
Upřesňující podmínky	Bez umisťování jakýkoliv zemědělských či jiných staveb. V případě útlumu aktivní sadovnické činnosti nebo v případě zániku či obnovy sadu nebude tato část sadu na území PR obnovována a plocha bude ponechána samovolnému vývoji.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Nejsou potřeba žádná speciální opatření.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Nejsou potřeba žádná speciální opatření.

f) péče o útvary neživé přírody

Na území PR se nevyskytují žádné předměty ochrany v podobě útvarů neživé přírody.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Nejsou. V případě myslivosti nepřipadá v úvahu přikrmování zvěře v PR z důvodu koncentrování zvěře u příkrmišť a s tím spojené poškozování dřevin v blízkém okolí okusem a ohryzem, poškození půdního krytu a mokřadů sešlapem apod. Dále je nežádoucí umisťovat do přírodní rezervace myslivecká zařízení v honitbách jako posedy, kazatelny, slaniska apod.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Nejsou.

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo není vyhlášeno, tvoří ho tedy 50 m široký pás kolem rezervace. V OP se nacházejí sady, místní komunikace, manipulační plochy, ale též objekt bydlení a rekreační objekt. V ochranném pásmu je dle čl. 3 vyhlášky č. 1/03 nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody k činnostem a zásahům podle § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a dále ke kácení dřevin. Ochranné pásmo se neplánuje využívat jiným způsobem než doposud, tj. pro potřeby zemědělského hospodaření a pro potřeby vlastníků nemovitostí. Umisťování nových staveb do ochranného pásma, chemizace a změny vodního režimu jsou nežádoucí.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Po komplexních pozemkových úpravách došlo k úpravě hranic pozemků. Pokud by se plocha využívaná jako ovocný sad (dílčí plocha 2) převáděla do bezzásahového režimu, je potřeba ji geodeticky zaměřit. V zájmovém území je patrné pruhové značení hranic PR na hraničních stromech (podle § 13, odst. 4 Vyhlášky č. 395/1992 Sb.), na mnoha místech je však barva oprýskaná a značení je nutné obnovit. Hranice PR je dále vymezena dřevěnými hraničníky osazenými na vhodných plochách – v souladu s vyhláškou č. 64/2011 Sb.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlašovací dokumentace

Bez návrhů.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Bez návrhů.

c) ostatní

Bez návrhů.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nejsou. Se zpřístupněním rezervace budováním stezek či pěšin se nepočítá.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je možné po předchozí dohodě s příslušnými orgány ochrany přírody využít k odborným exkurzím zaměřeným na přirozený vývoj biotopů v důsledku sekundární sukcese.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Území PR je vhodné pro dlouhodobé sledování sukcesního vývoje a dynamiky vegetace v lesních biotopech (transektové mapování, trvalé monitorovací plochy).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Obnova pruhového značení	obvod 0,96 km	1×	3 000,-
Obnova a údržba hraničníků se státním znakem	1 ks	1×	5 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			**8 000,-**

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Správa NP a CHKO Šumava (2002): Plán péče o přírodní rezervaci Datelovská strž na období 2003–2013. – Ms., 9 p. [Depon. in: Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.].

Správa NP a CHKO Šumava (2012): Plán péče o přírodní rezervaci Datelovská strž na období 2013–2023. – Ms., 13 p. [Depon. in: Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.].

Správa NP a CHKO Šumava (2016): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Šumava. – Ms. [Depon. in: Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.].

Správa NP a CHKO Šumava (2012): Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Šumava na období 2012–2027. – Ms. [Depon. in: Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.].

Albrecht J. et al. (2003): Českobudějovicko. – In: Mackovčin P. et Sedláček M. [eds], Chráněná území ČR. Svazek VIII., AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 807 p.

Grulich V. et Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. − Příroda, Praha, 35: 1–178.

Hlaváč J. (2020): Měkkýši (Mollusca) přírodních rezervací Svobodova niva a Datelovská strž na Šumavě. – Erica, Plzeň, 27: 47–61.

Chobot K. et Němec M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – 445 p., AOPK ČR, Praha.

Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. et Štěpánek J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Míchal I., Petříček V. et al. (1999): Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Neuhäuslová Z., Blažková D., Grulich V., Husová M., Chytrý M., Jeník J., Jirásek J., Kolbek J., Kropáč Z., Ložek V., Moravec J., Prach K., Rybníček K., Rybníčková E. et Sádlo J. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Textová část. – Academia, Praha.

Neuhäuslová Z., Moravec J., Chytrý M., Sádlo J., Rybníček K., Kolbek J. et Jirásek J. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1: 500 000. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice.

Skalický V. (1997): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky 1, Ed. 2, pp. 103–121, Academia, Praha.

Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. et Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – Preslia 91: 1–24.

Internetové odkazy:

AOPK ČR 2022. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz, ndop.nature.cz].

AOPK ČR 2022. Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP). [on-line databáze; https://drusop.nature.cz/portal/].

https://mapy.geology.cz/geocr50/

https://mapy.geology.cz/pudy/

http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/mapy-charakteristik-klimatu

https://aopkcr.maps.arcgis.com/home/gallery.html

https://nahlizenidokn.cuzk.cz/

https://geoportal.cuzk.cz/

https://data.nature.cz/

http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/

https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html

Vlastní terénní šetření v roce 2022.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IUCN	International Union of Conservation of Nature (Mezinárodní unie pro ochranu přírody)
KN	katastr nemovitostí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NP	národní park
OP	ochranné pásmo
PO	ptačí oblast
PP	plán péče
PR	přírodní rezervace
ZCHÚ	zvláště chráněné území

4.4 Podklady pro plán péče zpracoval

Ořešák – spolek pro ochranu přírody, z. s., Plánice 302, tel. 604 570 387
Říjen 2022

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(tabulka k bodům 2.4.3 a 3.1.2)

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje.

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich (tab. k bodům 2.4.3 a 3.1.2)

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1 Lesní porosty vznikající v důsledku sekundární sukcese	5,15	Věkově i prostorově rozrůzněné lesní porosty, s pestrou dřevinnou skladbou, s převahou listnatých dřevin, vyvinuté během dlouhodobého sukcesního vývoje. Místy polopralesovitý vzhled porostů v důsledku různých zlomů a vývratů a zvýšenému množství tlející dřevní hmoty. Stromové patro: vrba jíva (*Salix caprea*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), dub zimní (*Quercus petraea*), třešeň ptačí (*Prunus avium*) a smrk ztepilý (*Picea abies*) – včetně statných ex.; dále bříza bělokorá (*Betula pendula*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), topol osika *(Populus tremula*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm drsný (*Ulmus glabra*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), vrba křehká *(Salix fragilis*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). Keřové patro bohatě vyvinuté, hojně líska obecná (*Corylus avellana*) a slivoň trnka (*Prunus spinosa*), dále střemcha hroznatá (*Prunus padus*), bez černý (*Sambucus nigra*), hlohy (*Crataegus* sp.), vrba popelavá (*Salix cinerea*), růže šípková (*Rosa canina*) a krušina olšová (*Frangula alnus*). Bylinné patro značně heterogenní, poměrně druhově pestré. Hojně kapradiny, některé nitrofilní druhy a také hájové druhy včetně pitulníku horského (*Galeobdolon montanum*). Na místech s vlhčí až podmáčenou půdou, zejména v okolí pramenů nebo vodoteče hojně krabilice chlupatá (*Chaerophyllum hirsutum*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), v příměsi mokrýš vstřícnolistý (*Chrysosplenium oppositifolium*) a devětsil bílý (*Petasites albus*). Cíl péče: hlavním cílem péče je ochrana přírodních procesů, tedy trvalé ponechání porostů samovolnému vývoji.	-	-	-	-

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2 Ovocný sad	0,63	Plocha v jižní až jihovýchodní části PR, je součástí rozsáhlého oploceného ovocného sadu. Travní plochy pod ovocnými stromy jsou vypásány skotem. V okraji sadu převažuje ruderální bylinná vegetace (kopřiva, pýr plazivý), místy v kombinaci s náletovými dřevinami. U ovocných stromů byl proveden necitlivý ořez větví, v době průzkumu na nich nebylo žádné ovoce, jejich zdravotní stav je převážně zhoršený až špatný. Cíl péče: plocha není zařazena do režimu ochrany přírody. Je využívána k sadaření a pastevectví. V případě útlumu hospodářských aktivit je vhodné převést plochu do bezzásahového režimu.	běžná údržba sadu	3	-	každoročně

naléhavost:
1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň – zásah vhodný
3. stupeň – zásah odložitelný

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území, PR Datelovská strž.

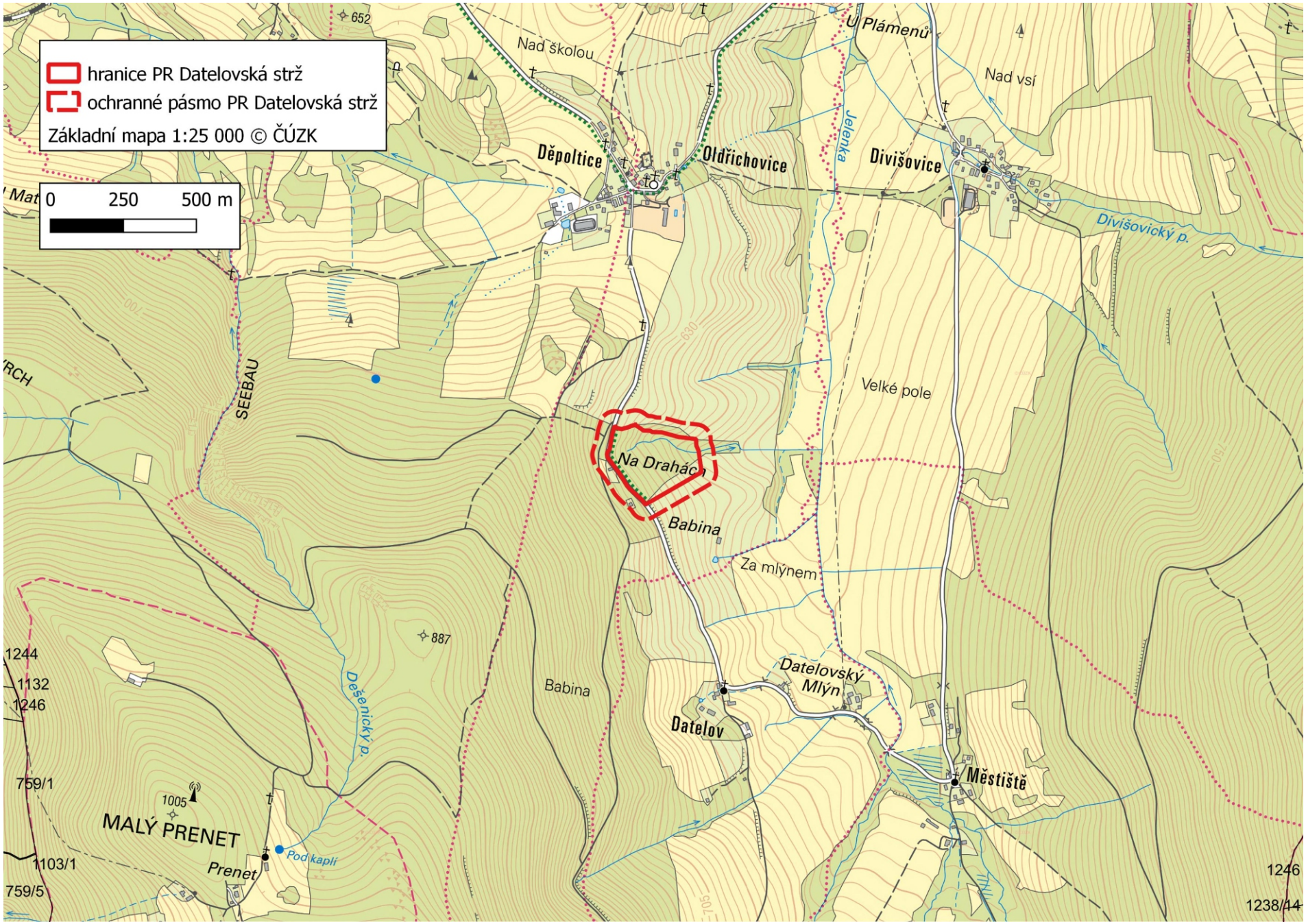

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma, PR Datelovská strž.

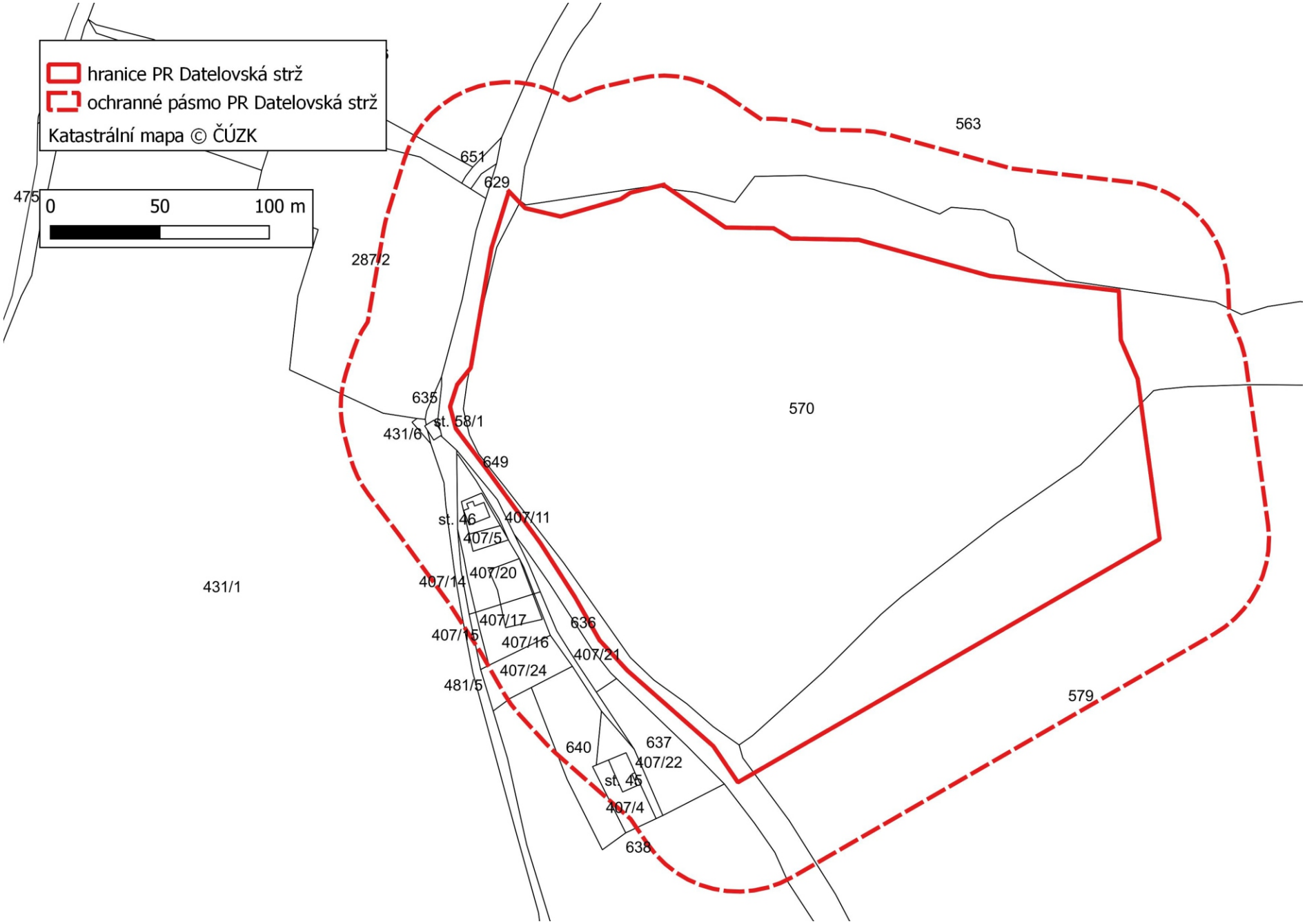

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů, PR Datelovská strž.

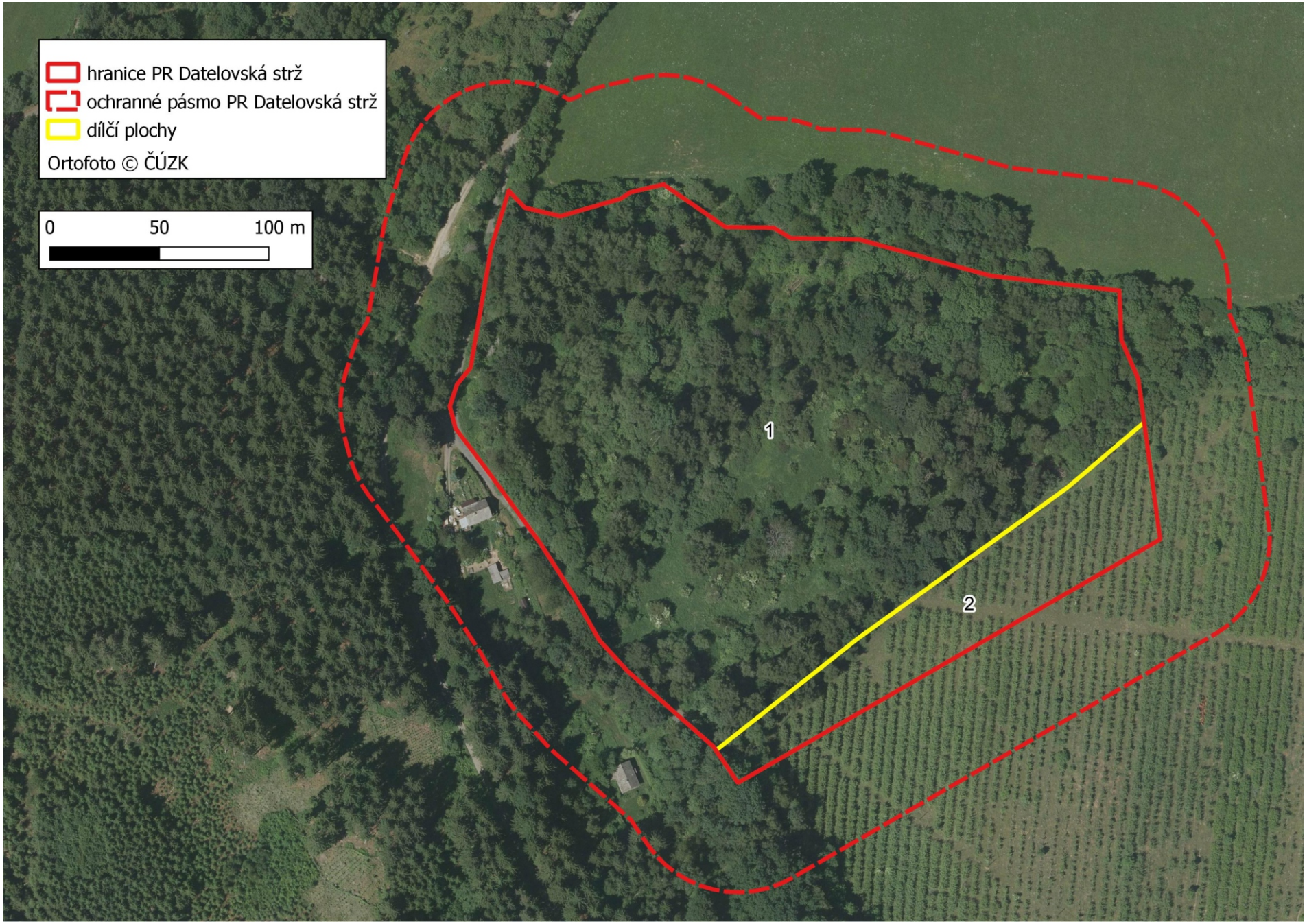

Příloha F1: Fotodokumentace, PR Datelovská strž, srpen 2022.

Foto 1. Horní část PR s odumírajícími exempláři smrku a bohatým zastoupením kapradin v bylinném patře.

Foto 2. Rozvoj křovin na vlhké ploše ve střední části PR. V převaze líska obecná.

Foto 3. Zbytková otevřená plocha na vlhké až podmáčené ploše, postupně zarůstá náletovými dřevinami, bohatě vyvinutá bylinná vegetace.

Foto 4. Porost polopřírodního charakteru v dolní části PR, prostorově i věkově rozrůzněný, u drobného potůčku, který byl v době průzkumu vyschlý.

Příloha F1: Fotodokumentace, PR Datelovská stráž, srpen 2022.

Foto 5. Značná členitost terénu v severní části PR, která je prakticky souvisle porostlá sukcesními lesními porosty.

Foto 7. Zbytková volná plocha v místě svahových pramenů, s bujnou bylinnou vegetací, postupně zarůstá dřevinným náletem včetně jeřábu, lísky, břízy a osiky.

Foto 6. Jižní část lokality s fragmenty březových remízů; v podrostu kapradiny, ostružiníky a ostřice třeslicovitá.

Foto 8. Ovocný sad zasahující do jihovýchodní části PR. Stromy jsou ve špatném zdravotním stavu, travní porosty jsou vypásány skotem.